

From: Griffie
Sent: maandag 9 maart 2026 09:53:12
To: Info - Gemeente Lansingerland
Cc:
Subject: FW: Informatiebrief gemeente Lansingerland waterkwaliteit glastuinbouw
Attachments: Informatiebrief gemeente Lansingerland.pdf

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 9 maart 2026 09:50
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: Informatiebrief gemeente Lansingerland waterkwaliteit glastuinbouw

Let op: deze e-mail komt van iemand die niet bij de gemeente Lansingerland werkt. Klik niet op links, open geen bijlagen en antwoord alleen als je zeker weet dat deze e-mail vertrouwd is.

Geachte,

In de bijlage treft u de informatiebrief *Hoe staat het met de waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen in glastuinbouwgebieden in gemeente Lansingerland?*

Het verzoek om deze door te geleiden naar de raad.

De brief is opgesteld door het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard en het Hoogheemraadschap van Delfland, en is inhoudelijk besproken met Wethouder [Redacted]

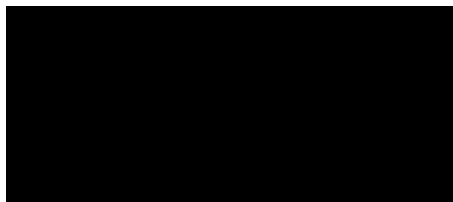
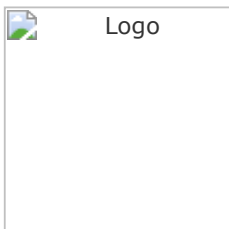
Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Delfland besteedt grote zorg aan de totstandkoming en verstrekking van de informatie in deze e-mail en eventuele bijlagen. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is toegestaan onder de voorwaarde dat u de bron vermeldt. Indien uit de aanhef of de inhoud blijkt dat dit bericht niet voor u is bedoeld, verzoeken wij u de afzender hierover te informeren, het bericht te verwijderen en de inhoud niet te gebruiken of openbaar te maken. Voor onze algemene voorwaarden en diensten verwijzen wij u naar onze website www.hhdelfland.nl.

Denk aan het milieu, print deze e-mail alleen als het nodig is

Hoe staat het met de waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen in glastuinbouwgebieden in gemeente Lansingerland?

Schoon water is belangrijk voor een gezonde leefomgeving, voor zowel mens, dier én natuur. Het Hoogheemraadschap van Delfland en het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard kijken regelmatig of de kwaliteit van het water in de glastuinbouwgebieden in orde is. Wij hebben hiervoor een uitgebreid meetnet.

We werken graag met u samen

Met deze brief geven we de gemeente Lansingerland een overzicht van de meetresultaten binnen de gemeente. Door deze informatie met u te delen, willen we samen werken aan een betere waterkwaliteit. Want schoon water is belangrijk voor een gezonde leefomgeving, voor zowel mens, dier én natuur.

De kassen zijn niet emissieloos

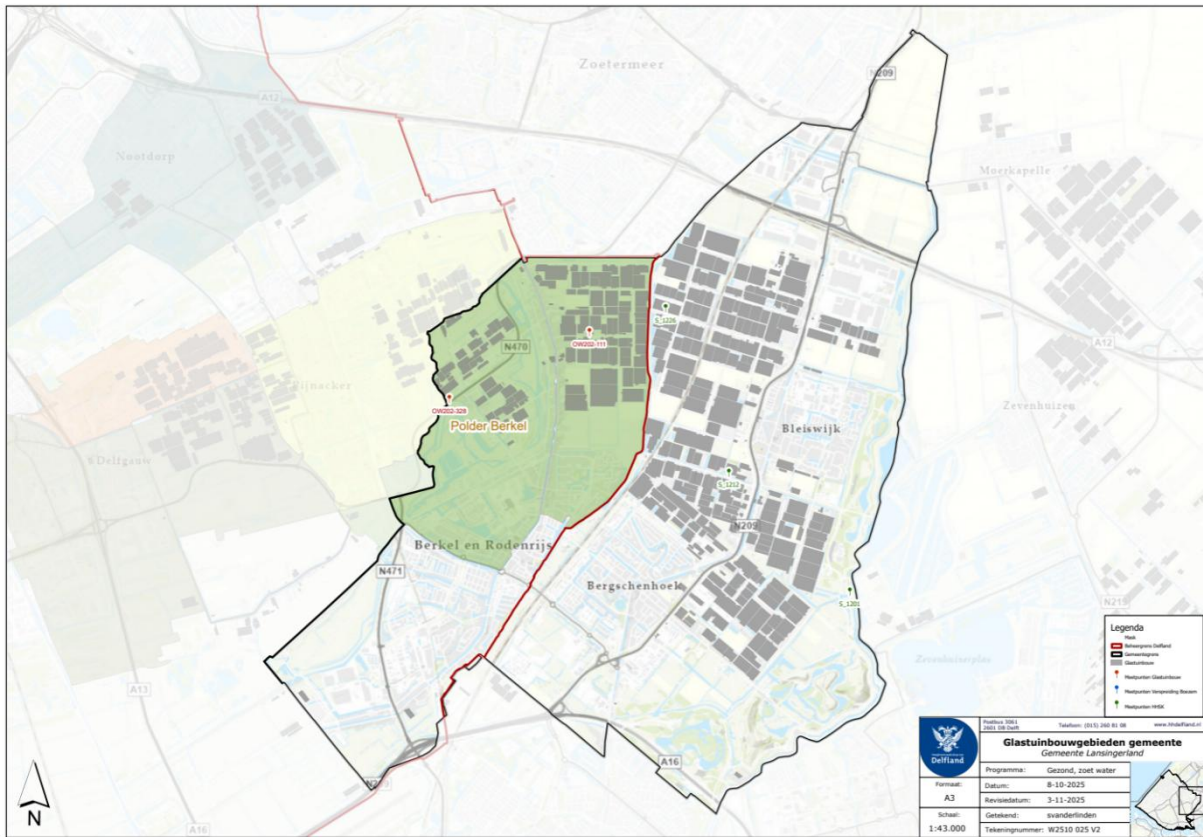
In alle glastuinbouwgebieden binnen de gemeente Lansingerland zijn de gehalten meststoffen (stikstof en fosfor) te hoog en vinden we gewasbeschermingsmiddelen. De laatste jaren dalen deze gehalten nauwelijks meer. Omdat alle glastuinbouwbedrijven een rioolaansluiting hebben of nullozer zijn, is het onacceptabel dat we nog altijd gewasbeschermingsmiddelen meten in het oppervlaktewater.

Glastuinbouwgebieden in de gemeente Lansingerland

Binnen de gemeente Lansingerland vallen de volgende glastuinbouwgebieden:

1. Polder Berkel (HHD)
2. Bleiswijk (HHSK)
3. Bergschenhoek (HHSK)

Zie Figuur 1 voor de verschillende glastuinbouwgebieden en meetpunten.

Figuur 1: Glastuinbouwgebieden en meetpunten binnen de gemeente Lansingerland

Hoe meten we de waterkwaliteit?

Hoogheemraadschap van Delfland

De waterkwaliteit in de glastuinbouwgebieden wordt elke maand gemeten. Elke maand wordt een watermonster genomen. Dit watermonster wordt in het laboratorium geanalyseerd op de hoeveelheid meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen die in het water aanwezig is. Zo weet het Hoogheemraadschap van Delfland hoe het staat met de waterkwaliteit en eventuele veranderingen in het gebied. Binnen de polder Berkel heeft HHD twee meetpunten (zie figuur 1).

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

De hoeveelheid voedingsstoffen in het oppervlaktewater wordt maandelijks gemeten op de meetpunten in glastuinbouwgebieden, daarnaast wordt eens in de twee maanden het oppervlaktewater in de glastuinbouwgebieden gecontroleerd op aanwezigheid van gewasbeschermingsmiddelen. Binnen de gemeente Lansingerland heeft HHSK drie meetpunten voor de glastuinbouw:

- S_1201: Gemaal de Kooi, dit is de uitlaat van de polder Bleiswijk naar KRW-waterlichaam de Rotte.
- S_1212: Anthuriumweg Bleiswijk, bij de brug van Sonneveld Hydrangea.
- S_1226: Groendalseweg Bleiswijk, nabij de Landscheiding achter de kassen van LS Santini BV.

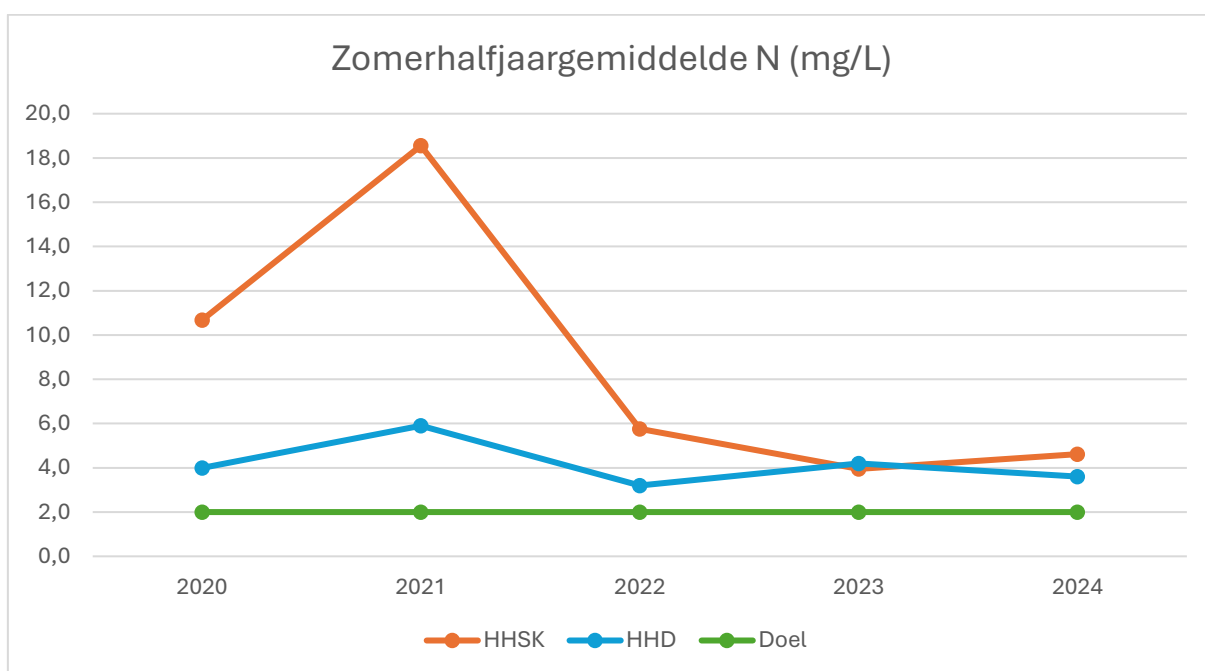
HHSK baseert de focus van haar handhavers onder andere op basis van de resultaten van deze monitoring. Ook zijn ze aanleiding voor continu contact met de sector.

De waterkwaliteit in de glastuinbouwgebieden in de gemeente Lansingerland

Stikstof

Stikstof heeft een effect op de waterkwaliteit doordat een teveel ervan kan leiden tot overmatige algengroei, wat ten koste gaat van andere waterplanten en dieren. Een ongezonde balans in flora en fauna leidt tot een verslechtering van de chemische waterkwaliteit.

De grafiek in Figuur 2 laat de gemiddelde concentratie stikstof (N) in de afgelopen jaren zien voor de verschillende glastuinbouwgebieden in uw gemeente. De blauwe lijn geeft de concentratie stikstof weer voor de Polder Berkel. De oranje lijn geeft de gemiddelde concentratie stikstof weer van de gebieden binnen HHSK. De norm voor stikstof ligt binnen Delfland op 2 mg/l. De doelstelling voor Stikstof binnen HHSK ligt meestal tussen 2,6 en 4,1 mg N/l.

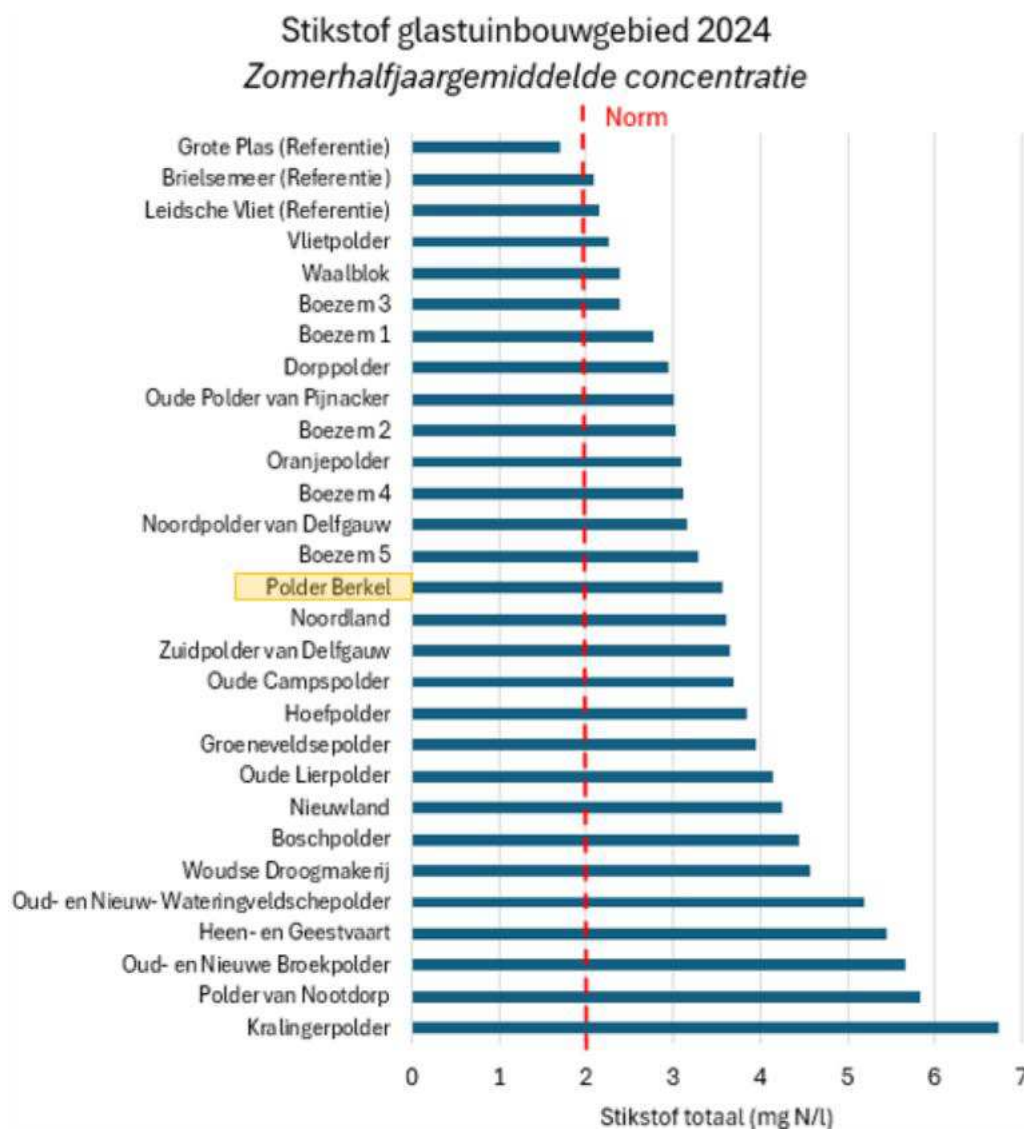
Figuur 2: Zomerhalfjaargemiddelde stikstof glastuinbouwgebieden binnen gemeente Lansingerland

In Polder Berkel (HDD) laat het gehalte stikstof een lichte daling zien sinds 2020 al ligt het gehalte nog steeds ruim boven de norm. In de jaren 2018-2021 was er in Bleiswijk en Bergschenhoek (HHSK) sprake van ruim hogere concentraties stikstof dan nu het geval is, sinds 2022 verschilt de concentratie stikstof niet veel tussen Berkel, Bleiswijk en Bergschenhoek. Toch zijn de stikstofconcentraties in alle glastuinbouwgebieden in uw gemeente hoger dan de doelstelling van minimaal 2,0 mg/l N.

Om dit zomerhalfjaargemiddelde in perspectief te zetten, gebruiken het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard en het Hoogheemraadschap van Delfland verschillende manieren. Hieronder wordt de stikstofconcentratie van de polder Berkel vergeleken met andere polders binnen het beheergebied van Delfland. Vervolgens worden de stikstofconcentratie van de glastuinbouw binnen Bleiswijk en Bergschenhoek vergeleken met andere landgebruikstypen.

Polder Berkel (HHD)

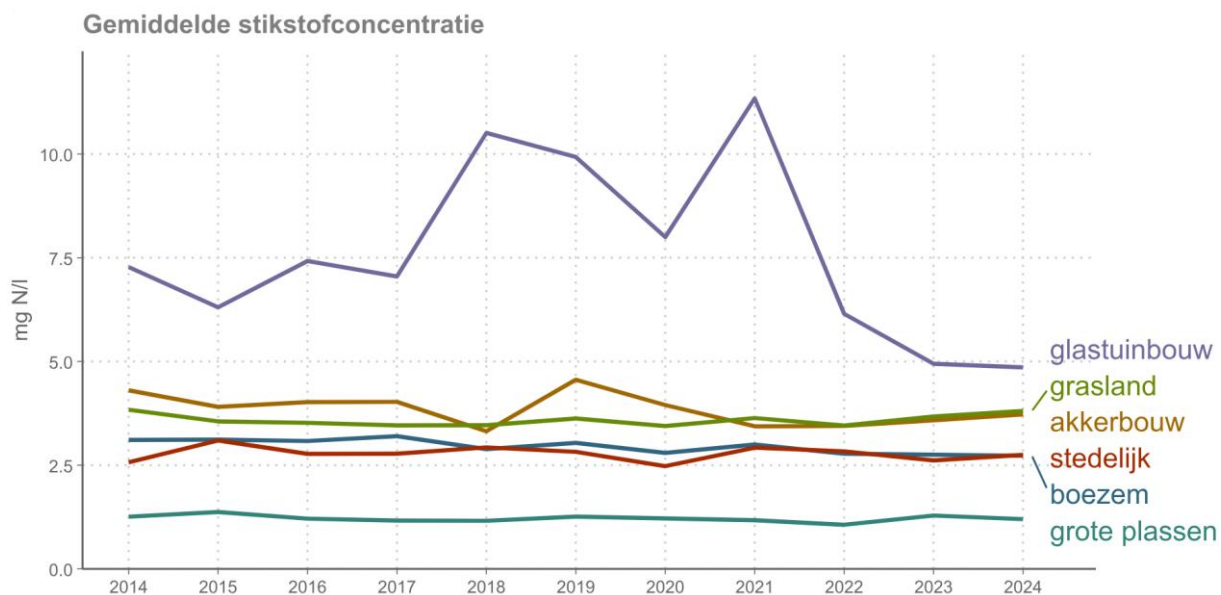

Figuur 3: Zomerhalfjaargemiddelde stikstof glastuinbouwgebied 2024, met in geel het relevante gebied voor de gemeente Lansingerland

In Figuur 3 is te zien dat de Polder Berkel gemiddeld scoort vergeleken met de andere glastuinbouwgebieden. In het beheergebied van Delfland zijn er glastuinbouwgebieden waar de stikstofgehalten in glastuinbouwgebieden in de buurt komen van de norm. Dus dit moet ook kunnen in de Polder Berkel.

Bleiswijk en Bergschenhoek (HHSK)

Figuur 4: Gemiddelde stikstofconcentraties 2024 per landgebruikstype

Zoals te zien is in Figuur 4 verbeterd de stikstofconcentraties in de glastuinbouwgebieden Bleiswijk en Bergschenhoek, maar andere landgebruikstypen in het gebied scoren aanzienlijk lager. De trend voor glastuinbouwgebieden in het hele gebied komen sterk overeen met de in figuur 2 getoonde trend in Lansingerland. De prognose van HHSK is dat de stikstofconcentratie in glastuinbouwgebieden zonder verdere emissiereductie van de glastuinbouwsector niet veel verder zal dalen.

Gewasbeschermingsmiddelen

Gewasbeschermingsmiddelen zijn bedoeld om plagen, schimmels en onkruid te bestrijden, maar ze kunnen ook schadelijk zijn voor het milieu, planten en dieren in het oppervlaktewater. In de sloten in uw gemeente zijn ook verschillende gewasbeschermingsmiddelen gemeten.

Polder Berkel (HHD)

Voor de polder Berkel geldt dat van de gevonden gewasbeschermingsmiddelen 7% een verboden stof is. In totaal is er in 2024 17 keer een verboden stof aangetroffen.

In de Polder Berkel zijn in totaal 11 normoverschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen aangetroffen, waarvan 2 keer de concentratie de norm ver overschreed. Als ons laboratorium meldt dat er een hoge normoverschrijding plaatsvindt, stellen we altijd een nader onderzoek in. Hierbij maken we een afweging of de bron van de lozing te vinden is. Ook informeren we de gemeente en Glastuinbouw Nederland bij een hoge normoverschrijding en/of een verboden stof.

Op de website van Delfland is een nieuw dashboard bestrijdingsmiddelen in glastuinbouwgebieden. Hier kan iedereen opzoeken waar normoverschrijdingen van bestrijdingsmiddelen plaatsvinden en waar het water binnen veilige grenzen blijft. Het is ook mogelijk om te filteren op bijvoorbeeld gemeente, glastuinbouwgebied, tijdsperiode, stof (parameter).

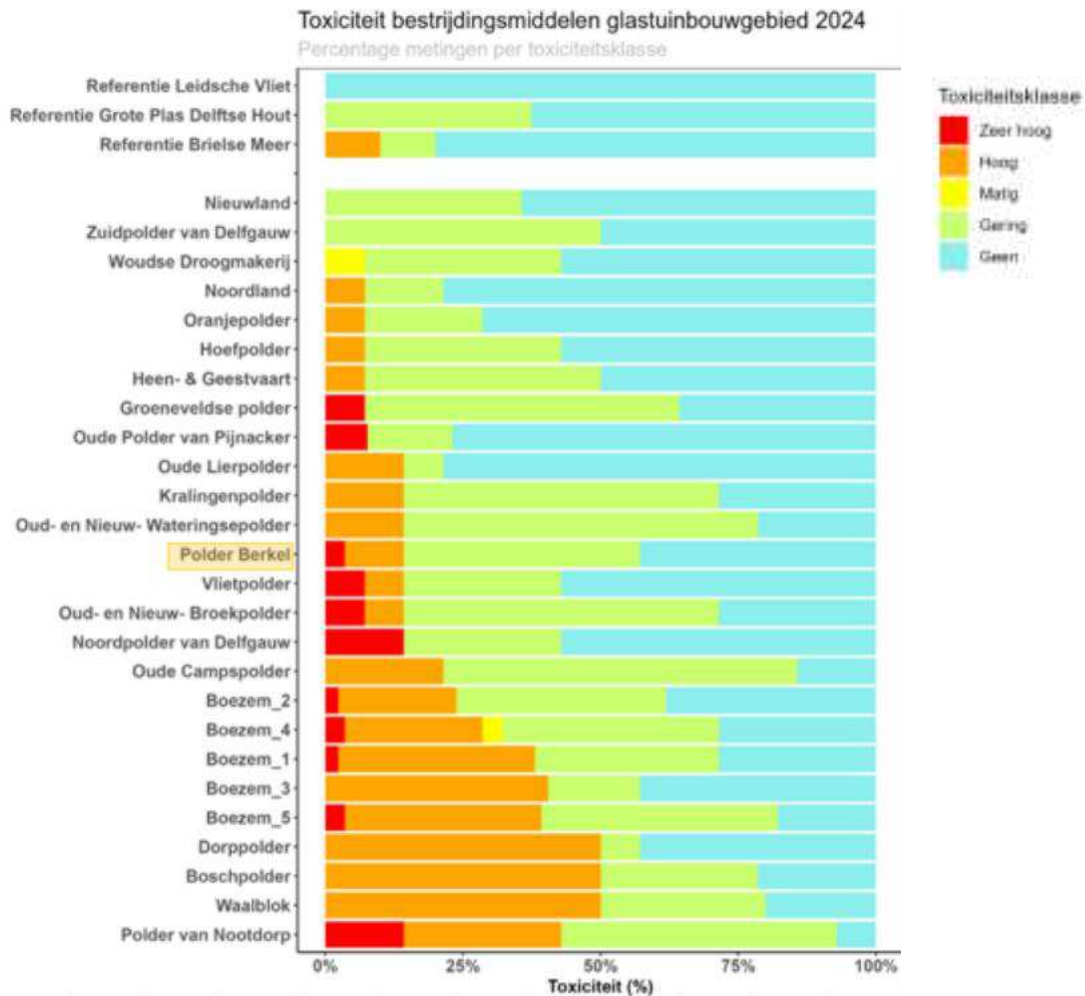
Bleiswijk en Bergschenhoek (HHSK)

Er zijn door HHSK binnen de gemeente Lansingerland in totaal 9 normoverschrijdingen van 5 verschillende gewasbeschermingsmiddelen aangetroffen, waarvan slechts één middel toelating in 2024 had voor de glastuinbouw.

Toxiciteit

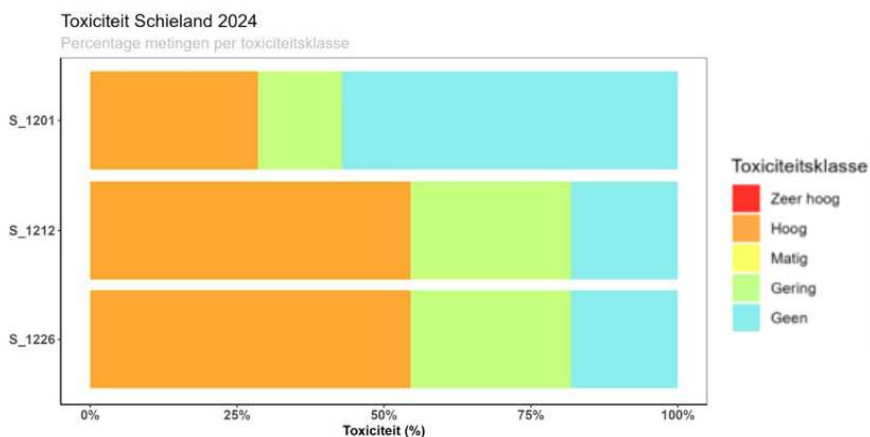
Niet alleen een te hoge concentratie van een enkele stof kan het water in de sloot giftig maken. De combinatie van gewasbeschermingsmiddelen in de sloot kan het water giftig maken. Ook al is de hoeveelheid van de verschillende stoffen onder de norm, dan nog kan de combinatie van middelen het water giftig maken. Dit heeft negatieve gevolgen voor het water én de planten, dieren en mensen die ervan afhankelijk zijn.

In onderstaande figuur ziet u de mate van giftigheid (toxiciteit) van het water in alle glastuinbouwgebieden van Delfland in 2024. De figuur laat zien dat voor het grootste deel van de tijd deze polders best goed scoren, maar dat er altijd één of meerdere metingen toch een verhoogde toxiciteit aangeven. Hierdoor kan het waterleven zich onvoldoende ontwikkelen en blijft de ecologie achter. In 2024 is in de Polder Berkel sprake van ca. 10% hoge of zeer hoge toxiciteit.

Figuur 5: Toxiciteit glastuinbouwgebied 2024, met in geel de relevante gebieden voor gemeente Lansingerland

Ook voor de meetpunten van HHSK is de toxiciteit in beeld gebracht, zie Figuur 6. In 2024 was er bij meetpunten S_1212 en S_1226 sprake van ca 60% hoge toxiciteit. Deze toxiciteit is vergelijkbaar met de Dorppolder, Boschpolder en het Waalblok, die binnen Delfland het slechts scoren van alle glastuinbouwgebieden (zie Figuur

5).

Figuur 6: Toxiciteit meetpunten glastuinbouw HHSK in de gemeente Lansingerland

Wat doet het waterschap?

Hoogheemraadschap van Delfland

Risicogestuurde Aanpak

Sinds 1 januari 2023 werkt Delfland middels een Risicogestuurde Aanpak aan de waterkwaliteit in de glastuinbouwgebieden. Toezichthouders van Delfland werken daarbij samen met de gemeente, omgevingsdienst en de NVWA.

Het doel van deze aanpak is om (onbedoelde) lekkages en lozingen van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar bodem, grond- en oppervlaktewater op te sporen en het juiste gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te toetsen. Een nauwe samenwerking met de omgevingsdiensten is belangrijk omdat ook via de bodem stoffen in de sloot komen. Doordat dit geen directe lozing is, kan Delfland daar niet tegen optreden, maar de omgevingsdienst wel.

Binnen deze risicogestuurde aanpak nemen we jaarlijks de vier meest verontreinigde glastuinbouwgebieden onder de loep. In deze gebieden wordt intensieve monitoring en handhaving uitgevoerd, waaronder extra controles, bedrijfsbezoeken en aanvullende maatregelen.

In de Polder Berkel loopt sinds januari 2025 de Risicogestuurde Aanpak. Uit de praktijk blijkt dat handhaving binnen deze aanpak tot de volgende effecten leidt:

- De stikstofconcentraties in de gehandhaafde polders namen vaker en sterker af na het jaar van intensieve monitoring en handhaving. Zo zien we bijvoorbeeld een afname in stikstofconcentratie van ca 29%.
- Een afname in toxiciteit.

Toezicht en handhaving

De medewerkers van Delfland surveilleren regelmatig in het gebied op zoek naar verontreinigingen in het oppervlaktewater. Door middel van maandelijkse inspecties vanuit de lucht, controles in het gebied, bedrijfsbezoeken binnen en buiten kantooruren en/of gemelde incidenten controleren we bij bedrijven, organisaties en inwoners op eventuele lozingen of lekkages. Door de samenwerking en de bedrijfsbezoeken in de afgelopen jaren is er voldoende bewustzijn en een goed beeld waar het nog misgaat in de bedrijfsvoering. We controleren extra scherp op de zeven meest voorkomende overtredingen en zetten stevig in bij bewuste nalatigheid.

In 2024 is er in de Polder Berkel één last onder dwangsom opgemaakt, het ging hierbij om het ontbreken van tekeningen van het recirculatiesysteem.

Beleidsregel Zorgplicht bij lozingsactiviteit glastuinbouw

Onlangs heeft Delfland een pakket van aanvullende maatregelen gepresenteerd om sneller en effectiever te kunnen handhaven op lekkages en lozingen. Een van die maatregelen is handhaving op grond van de zorgplicht bij lozingen. De zorgplicht bij lozingen is een algemene wettelijke bepaling die voorschrijft dat iedereen die activiteiten verricht in de nabijheid van water, maatregelen moet nemen om nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen of te beperken.

In de praktijk blijkt het voor inwoners en bedrijven soms moeilijk om te bepalen of aan de zorgplicht wordt voldaan. Daarom stelde Delfland de ontwerp beleidsregel 'Zorgplicht lozingsactiviteiten glastuinbouw' op. Daarin wordt

uitgelegd wat die zorgplicht voor tuinders betekent, hoe ze die kunnen naleven en welke gevolgen hun activiteiten kunnen hebben voor het water in hun omgeving.

De Ontwerp beleidsregel lag tot en met 29 oktober ter inzage. Delfland wil de regel invoeren bij de eerstvolgende teeltwisseling in november.

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Landelijke handhavingsstrategie

Uit de Nota VTH van HHSK komt voort dat zij de strategieën en uitvoeringsprincipes van de handhaving de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Het doel van de LHS is "uitvoering geven aan de beginselplicht tot handhaven, passend interveniëren bij iedere bevinding, in vergelijkbare situaties vergelijkbare keuzes maken en interventies op vergelijkbare wijze kiezen en toepassen, landelijk door het bestuurlijk bevoegd gezag/de Omgevingsdiensten, landelijke inspecties, politie en het OM."

Handhavingsstrategie van het hoogheemraadschap

Het hoogheemraadschap vult de LHS aan met de hieronder beschreven toezicht- en handhavingsstrategie.

Het doel van de handhavingsstrategie

Onze handhavingsstrategie draagt bij aan het behalen van onze doelen en ambities door goed nalevingsgedrag bij burgers en bedrijven te continueren en onvoldoende nalevingsgedrag te verbeteren. In nalevingsgedrag wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën:

- Spontaan nalevingsgedrag zorgt voor naleving van de regels zonder tussenkomst van het bevoegd gezag. Dit kan ook onbewust gebeuren.
- Handhaving beëindigt een (vermeende) overtreding na tussenkomst van het bevoegd gezag. De overtreding kan bewust of onbewust hebben plaatsgevonden.
 - Afschrikking werkt voor de categorie die wordt afgeschrikt door handhaving; zij kennen de regels en willen die overtreden, maar doen dit niet vanwege de handhaving.

Uitgangspunten van de handhavingsstrategie

De huidige inzichten in het toezichts- en handhavingsdomein voor het vergroten van nalevingsgedrag zijn voor HHSK de basis van het toezichts- en handhavingsbeleid. In de afgelopen jaren is het aandeel van gedragswetenschappen in dit domein sterk toegenomen. In onderzoeken is de centrale vraag wat ervoor nodig is om een bepaalde doelgroep naleefgedrag te laten vertonen. De inzichten leiden tot de volgende uitgangspunten en werkwijzen voor ons beleid:

- a. Meer inzet op preventieve aanpak
- b. Risicogericht toezicht
- c. Doelgroepgerichte aanpak